

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Навчально-методичною радою ІДГУ
Протокол № 4 від 15.01 2019 р.

Голова НМР Н. М. Кольцун Н. М. Кольцун

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи глибинної психології

освітній ступінь Бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність
(спеціалізація) 053 Психологія
(код і назва спеціальності (предметної спеціальності або спеціалізації))

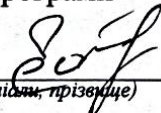
освітня програма Психологія
(назва освітньої програми)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

Ізмаїл – 2019

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
Васильєва О.А.

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної та практичної
психології

протокол № 6 від 09.01.2019

Завідувач кафедри Прокоф'єва Л.О.

(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради факультету
української філології та соціальних наук

Циганок І.Б.

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми:

Кічук Антоніна Валеріївна, кандидат

психологічних наук, доцент кафедри загальної та

практичної психології

Рецензент програми:

Мазоха Іна Степанівна, кандидат психологічних

наук, доцент кафедри загальної та практичної

психології

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	20	4
Модулів: 2	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 120	-	4
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1-2	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр: 3	Семінарські заняття:	
	28	
Тижневе навантаження (год.):	Консультації:	
- аудиторне: 2	-	-
- самостійна робота: 6	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: залік	-	-
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	112

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: несвідомі глибинні сили особистості, її потяги і тенденції, які протиставляються процесам, що відбуваються на «поверхні» свідомості.

Метою вивчення дисципліни є: формування теоретичних основ глибинно-психологічної корекції, що сприяє цілісному пізнанню психіки суб'єкта, його особистісному розвитку, ознайомлення з різними феноменами свідомості людини на основі сучасних напрямків та підходів глибинної психології.

Передумови для вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Основи психотерапії та психокорекції».

Міждисциплінарні зв'язки: проблематика курсу пов'язана з дисциплінами «Філософія», «Психологія особистості», «Психофізіологія», «Основи психотерапії» та ін.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. **Знання:** теоретичні засади глибинної психології; історія розвитку сучасних напрямків глибинної психології; методологічні інновації основних психотерапевтичних напрямів і шкіл.

Уміння: розкривати суть основних понять глибинної психології; користуючись психоаналітичними техніками (метод вільних асоціацій, інтерпретація сновидінь), уміти працювати з базовим почуттям меншовартості суб'єкта та проводити корекцію цілей і мотивів з метою зміни його стилю життя.

Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з актуальних та проблемних питань; виявляти повагу до різноманітних суджень, думок та умовиводів з обраної проблематики.

2. *Автономність та відповідальність:* виявляти самостійність і соціальну відповідальність, мобілізуватися у ситуації невизначеності поведінкових наслідків.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
Модуль 1 Теоретичні основи сучасної глибинної психології.															
1.1	Об'єкт і предмет глибинної психології.	4	2	2	-	-	-	6	1		1				10
1.2	Символізація у різних глибиннопсихологічних концепціях.	4	2	2	-	-	-	6	1	1					10
1.3	Теорії онтопсихології.	4	2	2	-	-	-	6	1						10
1.4	Когнітивний напрям сучасної глибинної психології.	4	2	2	-	-	-	6		1					10
1.5	Постмодерністський підхід щодо феномену психічного.	4	2	2	-	-	-	6		1					10
1.6	Гештальттерепія в контексті глибинної психології.	4	2	2	-	-	-	6	1		1				10
1.7	Гуманістичний напрям в контексті глибинної психології.	4	2	2	-	-	-	6	1						10
1.8	Теорії психосинтезу.	4	2	2	-	-	-	6	1						10

Модуль 2 Прикладні аспекти глибинної психології.															
2.1	Методи та техніки.	4	2	2	-	-	-	6	1		1				10
2.2	Трансактний аналіз як метод психотерапії.	8	2	6	-	-	-	8		1					10
2.3	Психологічні вправи.	4		4	-	-	-	6	1		1				8
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	4							4
Разом:		120	20	28	-	-	-	72	8	4	4				112

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Модуль 1. Теоретичні основи сучасної глибинної психології.

Тема 1. Об'єкт і предмет глибинної психології.

Предмет, мета і завдання дисципліни «Сучасні теорії глибинної психології». Класична та сучасна глибинна психологія. Дослідження феномену несвідомого (З.Фройд, К.Юнг, А.Адлер). Основні напрямки сучасної глибинної психології.

Тема 2 Символізація у різних глибиннопсихологічних концепціях.

Символ в теорії про колективне несвідоме К.-Г.Юнга. Кататимне переживання образів у працях Х.Льойнера. Символізація змісту несвідомого в психоаналізі

Тема 3. Теорії онтопсихології.

Основні ідеї та поняття онтопсихології. Оригінальна концепція психологічної структури людини італійського вченого Антоніо Менегетті. Досвід вітчизняних вчених Б.Г.Ананьєва, Б.Ф.Ломова щодо онтопсихологічних методів.

Тема 4. Когнітивний напрям сучасної глибинної психології.

Терапія реальності і контролю У.Глассера. Когнітивний підхід Арона Бека. РЕПТ (раціонально-емоційно-поведінкова терапія) А.Елліса. Техніки і методики когнітивної психотерапії.

Тема 5 Постмодерністський підхід щодо феномену психічного.

Сутність і методи аналізу психотерапевтичного наративу. Психологічні та лінгвістичні особливості наративу. Автобіографічний наратив.

Тема 6. Гештальттерапія в контексті глибинної психології.

Структуризація дискретних подій і надання ним сенсу В. Келер, К. Коффка, М. Вертгеймер. Основні ідеї гештальттерапії Ф.Перлза. Сутність понять: «проекція», «ретрофлексія», «інтроекція» та ін в теорії Ф.Перлза.

Тема 7. Гуманістичний напрям в контексті глибинної психології.

Гуманістичні концепції К. Роджерса, В. Франкла, Ш. Бюлера, Р. Мэя, С. Джуларда, Д. Бьюдженталя. Концепція самоактуалізації особистості за А. Маслоу.

Тема 8. Теорії психосинтезу.

Психосинтез як метод психотерапії саморозвитку та інтегрального навчання. Надсвідоме у теорії Роберто Асаджолі.

Модуль 2 Прикладні аспекти глибинної психології.

Тема 9. Методи та техніки.

Трансперсональна психологія С.Грофа (ідея можливості виходу за межі особистої свідомості). Комплекс меншовартості представника аналітичної психології А.Адлера. Техніка ребьофінгу (Леонард Орр).

Тема 10. Трансактний аналіз як метод психотерапії.

Сутність трансактного аналізу Е. Берна. Конфлікти і трансактний аналіз. Життєві сценарії.

Тема 11. Психологічні вправи.

Психологічні вправи на уміння керувати своєю увагою, Вправа «Емоційне дзеркало» (спроба вгадати внутрішній стан людини), Вправа «Контраст» (засіб емоційної саморегуляції) та ін.

5.2. Тематика семінарських занять

ТЕМА 1. Основні напрямки сучасної глибинної психології

ТЕМА 2. Символізація змісту несвідомого в психоаналізі З.Фрейда

ТЕМА 3. Основні теорії онтопсихології

ТЕМА 4. Техніки і методики когнітивної психотерапії

ТЕМА 5. Психосинтез як метод психотерапії саморозвитку та інтегрального навчання

ТЕМА 6. Сутність трансактного аналізу Е. Берна

ТЕМА 7. Класична глибинна психологія. Методи та техніки

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	10	Конспект
2.	Підготовка до проміжного контролю	12	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань: - Біографічні довідки; - підготовка реферату; - словник термінів	20 10 20	Презентація Реферат Словник
	Разом	72	

Тематика рефератів

1. Порівняльний аналіз підходу до навчання в теоріях Уотсона і Толмена.
2. Особливості формування поведінки в стимульному і оперантному підході.
3. Можливості і межі управління поведінкою в біхевіоризмі.

4. Роль засобів масової інформації у формуванні поведінки (концепція Бандури).
5. Порівняльний аналіз підходу до проблеми мислення в біхевіоризмі і гештальтпсихології.
6. Проблема інсайту і підхід до її вивчення в гештальтпсихології.
7. Роль соціальної ситуації в розвитку гештальтпсихології.
8. Значення теорії «психологічного поля» Левіна для сучасної психології особистості.
9. Поняття «несвідоме» у різних концепціях.
10. Особистісні психологічні витоки та особливості концепції З. Фрейда

Результати власного індивідуального дослідження студенти презентують на семінарському занятті (обсяг презентації – не менше 20 слайдів).

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття, індивідуальні завдання.
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом з сучасних арт-терапевтичних напрямків.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Розкрити основні напрямки сучасної глибинної психології.
2. Сутність трансактного аналізу Е. Берна.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної
------------------------------------	--	--

	100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Адлер А. Практика и теория индивидуальной психологии. М., 1995.
2. Бурлачук Л.Ф. и др. Основы психотерапии: Учебное пособие- К.:Ника-Центр, 2001.
3. Горностай П.П. Гуманистическая психология. М., 1991.
4. Лебедева Н.М., Иванова Е.А. Путешествие в Гештальт: теория и практика. СПб.: Речь, 2005.
5. Маклаков А.Г. Общая психология. Санкт-Петербург 2004.
6. Фрейд З. Психоаналитические этюды. Сост. Д.И.Донского, В.Ф.Круглянского - Минск.: Поппури, 1999.
7. Фрейд З. Лекции по введению в психоанализ - Москва, 1997.
8. Фрейд З. Сочинения. - Москва 1987.
9. Немов Р.С. Психология, книга 1. Москва 2000.
10. Прохоров А.М. Советский Энциклопедический Словарь, Москва, 1989.
11. Маклаков А.Г. Общая психология. Санкт-Петербург 2004.
12. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. Питер 1999.
13. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. Москва 1997.
14. Русалов В.М. Биологические основы индивидуально-психологических различий. - Москва, Наука 1979.
15. Ананьев Б.Г. Избранные психологические труды, в 2-х томах, под редакцией А.А.Бодалева, Б.Ф.Ломова, Москва, 1980.
16. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания, Институт психологии, Москва, Наука 1977.
17. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. 2-е издание, Москва, Политиздат, 1977.
18. Большой психологический словарь. Сост. Мещеряков Б., Зинченко В. Олма-пресс. 2004.
19. Фрейд З. Психология бессознательного. Перевод с нем. А. М. Боковой. — М., 2006.
20. Лапланш Ж., Понталис Ж.-Б. Словарь по психоанализу. М., 1996.
21. Райкрофт Ч. Критический словарь по психоанализу. — СПб., 1995.
22. Хегай Л.А., Юнг К.Г. и современный психоанализ. Хрестоматия по глубинной психологии. Выпуск 1. – М.: ЧеРо, 1996. – 248 с.
23. Энциклопедия глубинной психологии. Том 1. Зигмунд Фрейд: жизнь, работа, наследие. Пер. с нем. / Общ. ред. А.М. Боковой. – М.: ЗАО МГ Менеджмент, 1998. – 800 с.
24. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. М., 1990 г.

25. Юнг К.Г. “Аналитическая психология. Прошлое и настоящее”. М., 1995г.

26. «Психосинтез: теория и практика» ред. В.Данченко, М; Наука; 2004 г.

27. Владимир Данченко «С Психосинтезом в XXI век», М; Наука; 2002 г.

10.2. Допоміжні джерела

1. Роберто Ассаджолі «Психосинтез: Часть первая: принципы», М; Просвещение; 1996г.

2. Пьеро Феруччи. «Кем мы можем быть. Практика психосинтеза.» М; "REFL-book"; 1994г.

3. Виттельс Ф. Фрейд. Его личность, учение и школа. Л-д: Эго, 1991 г.

4. Лейбин В.М. Фрейд, психоанализ и современная западная философия. М.: Политическая литература, 1990 г.

5. Чебыкин А.Я. Эмоциональная регуляция учебно-познавательной деятельности. – М, 1982.

10.3. Интернет-ресурси

Бібліотека ІДГУ
інтернет ресурси:

1. <http://vsetesti.ru/>

2. <http://www.voppsy.ru/>

3. <http://www.psychology.ru/>

4. <http://psychology.vuzlib.net/>

5. <http://www.psyche.ru/>

6. www.flogiston.ru/libraru

7. <http://azps.ru>

8. www.philosophy.ru/

9. www.psychologia